

2007 m. metinė ataskaita Santrauka

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS
PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS

2007 m. metinė ataskaita

Santrauka

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS
PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS

Pašto adresas: rue Wiertz 60 – B-1047 Brussels
Biuro adresas: rue Montoyer 63, Brussels, Belgium
El. paštas: edps@edps.europa.eu
Tinklaviatė: www.edps.europa.eu
Tel.: (32 2) 283 19 00
Faks.: (32 2) 283 19 50

**Europe Direct – tai paslauga, padėsianti Jums rasti
atsakymus į klausimus apie Europos Sąjungą**

Informacija teikiama nemokamai telefonu (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Kai kurie mobiliojo ryšio operatoriai neteikia paslaugos skambinti 00 800 numeriu arba šie skambučiai yra mokami.

Daug papildomos informacijos apie Europos Sąjungą yra internete.
Ji pasiekama per EUROPA serverį (<http://europa.eu>).

Katalogo duomenys pateikiami šio leidinio pabaigoje.

Liuksemburgas: Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras, 2008

ISBN 978-92-95030-66-4

© Europos Bendrijos, 2008
Leidžiama dauginti, nurodžius šaltinį.

Įvadas

Šis dokumentas – Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno (EDAPP) veiklos ketvirtosios metinės ataskaitos santrauka. Ši ataskaita apima 2007 m. – naujai įsteigtos EDAPP institucijos veiklos trečiuosius metus.

Peter Hustinx (priežiūros pareigūnas) ir Joaquín Bayo Delgado (priežiūros pareigūno pavaduotojas) pareigas pradėjo eiti 2004 m. sausio mėn. siekdami įkurti nepriklausomą instituciją, atsakingą už asmens duomenų apsaugą Europos Sąjungos (ES) lygiu. Kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 45/2001 ⁽¹⁾, jų pagrindinė veikla yra:

- prižiūrėti, kaip ES administracija tvarko asmens duomenis, užtikrinant, kad nebūtų pažeistos asmenų, kurių duomenys tvarkomi, teisės ir laisvės (priežiūra);
- teikti konsultacijas dėl pasiūlymų dėl naujų ES teisės aktų, turinčių įtakos duomenų apsaugai (konsultavimas);
- bendradarbiauti su kitomis duomenų apsaugos institucijomis siekiant visoje Europoje užtikrinti aukštą ir pastovų duomenų apsaugos lygį (bendradarbiavimas).

Ataskaitoje nurodyta, kad priežiūros srityje padaryta nemaža pažanga. Kadangi buvo pabrėžta rezultatų svarba, buvo stengtasi įvykdyti duomenų apsaugos reikalavimus daugelyje Bendrijos institucijų ir įstaigų. Yra priežasčių džiaugtis pasiektais rezultatais, tačiau reikia toliau dėti pastangas, kad būtų užtikrintas visiškas reikalavimų laikymasis.

Konsultavimo srityje daug dėmesio skirta poreikiui sukurti nuoseklią ir veiksmingą duomenų apsaugą reglamentuojančią sistemą tiek pirmojo, tiek trečiojo ramsčių srityse, tačiau ne visada pasiekta pakankamų rezultatų. Ataskaitoje taip pat pabrėžiama, kad vis įvairesnėse politikos srityse naudojamosi EDAPP teikiamomis konsultacijomis.

2007 m. buvo pasirašyta Lisabonos sutartis, kurioje numatyta griežtesnė asmens duomenų apsauga, įskaitant nepriklausomos priežiūros taisykles. Naujoji Sutartis yra ne tik vienas iš svarbių žingsnių ES istorijoje, ji taip pat turėtų būti laikoma vienu iš iššūkių. Sutartyse akcentuojamos pagrindinės apsaugos priemonės turi būti įgyvendintos praktiškai. Tai taikoma ne tik tais atvejais, kai institucijos ir įstaigos tvarko asmens duomenis, bet ir tada, kai jos kuria taisykles bei politiką, kurios gali turėti įtakos Europos piliečių teisėms ir laisvėms.

⁽¹⁾ 2000 m. gruodžio 18 d. Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

2007 m. rezultatai

2006 m. metinėje ataskaitoje paminėta, kad 2007 m. buvo pasirinkti toliau nurodyti pagrindiniai tikslai. Daugelis iš šių tikslų buvo visiškai ar iš dalies pasiekti.

● Duomenų apsaugos pareigūnų tinklo veikimo mastas

Pradėjo maksimaliai veikti duomenų apsaugos pareigūnų tinklas, kurio veikloje dalyvauja visos Bendrijos institucijos ir įstaigos. EDAPP toliau aktyviai prisidėjo prie duomenų apsaugos pareigūnų funkcijų nustatymo ir teikė atitinkamas rekomendacijas, ypatingą dėmesį skirdamas neseniai paskirtiems pareigūnams.

● Tolesnis išankstinės patikros vykdymas

Labai išaugo esamų tvarkymo veiksmų išankstinių patikrų skaičius, tačiau daugelis institucijų ir įstaigų vis dar turi toliau dirbti, kad įvykdytų savo įsipareigojimus.

● Patikrinimai ir patikra

EDAPP pradėjo vertinti pažangą, padarytą nuo 2007 m. pavasario įgyvendinant Reglamentą (EB) Nr. 45/2001. Šiame procese dalyvavo visos institucijos ir įstaigos. Pateikti bendri ir su konkrečiais atvejais susiję rezultatai (žr. metinės ataskaitos 2 skyrių).

● Stebėjimas vaizdo kameromis

Atlikti ES ir nacionaliniu lygiu vykdyto stebėjimo vaizdo kameromis tyrimai ir išnagrinėti įvairūs atvejai, susiję su atskiromis institucijomis bei įstaigomis. Šia patirtimi bus remiamasi rengiant gairių projektą.

● Horizontalieji aspektai

Horizontaliųjų aspektų srityje nuolat nagrinėjamos nuomonės dėl išankstinės patikros ir sprendimai dėl skundų. Pirmieji dokumentai, kuriuose bus išdėstytos rekomendacijos visoms Bendrijos institucijoms ir įstaigoms, bus paskelbti 2008 m. Su atitinkamomis institucijomis aptarti klausimai, susiję su medicininių duomenų ar duomenų apie drausmines priemones saugojimu.

● Konsultacijos dėl teisės aktų

EDAPP toliau teikė nuomones dėl pasiūlymų dėl naujų teisės aktų ir užtikrino tinkamus tolesnius veiksmus. Į pareigūno teikiamas konsultacijas įtraukta daugiau klausimų ir ši jo funkcija yra grindžiama reguliariai atnaujinamu temų sąrašu ir atrinktais prioritetais.

- **Duomenų apsauga trečiojo ramsčio srityje**

Ypatingas dėmesys buvo skirtas duomenų apsaugą trečiojo ramsčio srityje reglamentuojančios bendros sistemos ir pasiūlymų dėl tarpvalstybinio keitimosi asmens duomenimis rengimui. Deja, abiem atvejais tai turėjo tik nedidelės įtakos.

- **Informavimas apie duomenų apsaugą**

EDAPP intensyviai rėmė tolesnę veiklą, susijusią su Londono iniciatyva, kuria siekiama „informuoti apie duomenų apsaugą ir didinti jos veiksmingumą“.

- **Darbo tvarkos taisyklės**

Darbo tvarkos taisyklės bus priimtos 2008 m. Nemaža pažanga padaryta rengiant įvairius bylų tvarkymo vidaus vadovus.

- **Išteklių valdymas**

Patobulintas finansinių ir žmogiškųjų išteklių valdymas (atnaujinta biudžeto struktūra, priimtos personalo vertinimo vidaus taisyklės ir parengta mokymo politika). Be to, įgyvendinta vidaus kontrolės sistema ir paskirtas duomenų apsaugos pareigūnas.

2008 m. tikslai

2008 m. buvo pasirinkti toliau nurodyti pagrindiniai tikslai. Apie pasiektus rezultatus bus pranešta kitoje metinėje ataskaitoje.

- **Parama duomenų apsaugos pareigūnų tinklui**

Toliau bus aktyviai remiami vidaus duomenų apsaugos pareigūnai, pirmiausia neseniai įsteigtų agentūrų pareigūnai. EDAPP taip pat skatins šiuos pareigūnus toliau keistis patirtimi ir geriausios praktikos pavyzdžiais.

- **Išankstinės patikros vaidmuo**

Bus užbaigta daugelio institucijų ir įstaigų atliekamų duomenų tvarkymo veiksmų išankstinė patikra. Ypatingas dėmesys bus skirtas rekomendacijų įgyvendinimui.

- **Horizontaliosios rekomendacijos**

Bus parengtos rekomendacijos dėl daugeliui institucijų ir įstaigų bendrų atitinkamų aspektų (pvz., dėl su sveikata susijusių duomenų tvarkymo, duomenų subjektų teisės gauti informaciją ir stebėjimo vaizdo kameromis).

- **Atitikties rezultatai**

Bus toliau vertinama, kaip laikomasi Reglamento (EB) Nr. 45/2001 ir bus dažniau atliekami patikrinimai vietoje. Taip pat bus paskelbta bendra patikrinimų vykdymo politika.

- **Didelės apimties sistemos**

EDAPP kartu su nacionalinėmis priežiūros institucijomis toliau plėtos suderintą Eurodac priežiūros modelį ir kaups patirtį, būtiną kitų didelės apimties sistemų, pavyzdžiui, SIS II ir VIS, priežiūrai artimiausioje ateityje.

- **Nuomonės dėl teisės aktų**

EDAPP toliau laiku teiks nuomones ar pastabas dėl pasiūlymų dėl naujų teisės aktų remdamasis reguliariai atnaujinamu atitinkamų temų bei prioritetų sąrašu ir užtikrins tinkamą tolesnę veiklą.

- **Lisabonos sutartis**

EDAPP toliau stebės pokyčius, susijusius su Lisabonos sutartimi, ir atidžiai nagrinės jos poveikį duomenų apsaugai prireikus teikdamas rekomendacijas dėl šio poveikio.

- **Tiesioginė informacija**

EDAPP ketina atnaujinti ir papildyti informaciją, pateiktą tinklavietėje, ir toliau tobulinti elektroninį informacinį biuletenį.

- **Darbo tvarkos taisyklės**

EDAPP priims ir paskelbs darbo tvarkos taisyklės, skirtas įvairiems vaidmenims ir veiklos kryptims. Tinklavietėje bus paskelbtos suinteresuotosioms šalims skirtos praktinės priemonės.

- **Išteklių valdymas**

EDAPP įtvirtins ir toliau plėtos kai kurių kryptių veiklą, susijusią su finansiniais bei žmogiškaisiais ištekliais, ir plės kitus vidaus darbo procesus.

Priežiūra

Vienas iš pagrindinių EDAPP vaidmenų – vykdyti nepriklausomą Bendrijos institucijų ir įstaigų atliekamų tvarkymo veiksmų priežiūrą. Teisinis pagrindas yra Reglamentas (EB) Nr. 45/2001, kuriuo nustatomi įpareigojimai tiems subjektams, kurie tvarko duomenis, ir teisės asmenų, kurių asmens duomenys yra tvarkomi.

Atitinkamos institucijos arba įstaigos duomenų apsaugos pareigūnui pranešama apie asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kurie nekelia ypatingo pavojaus duomenų subjektams. Kai asmens duomenų tvarkymas kelia ypatingą pavojų tiems asmenims, kurių duomenys tvarkomi, EDAPP turi atlikti tokių veiksmų išankstinę patikrą. Po to EDAPP nustato, ar duomenų tvarkymas atitinka reglamento nuostatas.

Priežiūros užduotys, už kurias atsako priežiūros pareigūno pavaduotojas, apima konsultacijų ir pagalbos teikimą duomenų apsaugos pareigūnams, pavojingų tvarkymo veiksmų išankstinę patikrą, tyrimų atlikimą ir skundų nagrinėjimą. Šiai užduočiai taip pat priskiriamas bendrų dokumentų bei dokumentų dėl pozicijos rengimas ir *Eurodac* centrinio padalinio priežiūra.

2007 m. didžiausią EDAPP priežiūros veiklos dalį ir toliau sudarė **išankstinė patikra**.

Kaip nurodyta 2005 m. ir 2006 m. metinėse ataskaitose, EDAPP nuolat skatino duomenų apsaugos pareigūnus didinti EDAPP teikiamų pranešimų dėl išankstinės patikros skaičių. Siekiant skatinti Bendrijos institucijas ir įstaigas suintensyvinti pastangas, kad būtų visiškai įgyvendintas įsipareigojimas teikti pranešimus, buvo nustatytas galutinis terminas (2007 m. pavasaris), iki kurio EDAPP buvo galima pateikti pranešimus dėl išankstinės patikros (*ex post* patikros). Dėl to gerokai išaugo pranešimų skaičius.

2007 m. gavus 101 pranešimą buvo paskelbta **90 nuomonių dėl išankstinės patikros** ⁽²⁾. Pateikus oficialias nuomones dėl šio 101 atvejo, su išankstine patikra susijusio darbo apimtis išaugo 77,19 %, palyginti su 2006 m. Šis darbo krūvis, be abejonės, yra susijęs su galutiniu terminu (2007 m. pavasaris).

Tik 11 iš šių atvejų buvo „**tinkami**“ **išankstinės patikros atvejai**, t. y. prieš pradėdamos vykdyti tvarkymo veiksmus atitinkamos institucijos laikėsi atitinkamos su išankstine patikra susijusios procedūros. EDAPP ne tik pateikė nuomonę dėl šio 101 atvejo, jis taip pat išnagrinėjo 31 atvejį ir nustatė, kad šių atvejų išankstinė patikra nėra būtina, o 11 iš šių atvejų priskiriami e. stebėsenos kategorijai.

Įvertinus tai, kaip EDAPP laikėsi su Bendrijos institucijomis bei įstaigomis sutartų **terminų**, paaiškėjo, kad EDAPP nuomonių projektams parengti reikėjo viena diena mažiau nei 2006 m. (2007 m. – vidutiniškai 56,9), o tai yra labai geras rezultatas atsižvelgiant į tai, kad išaugo

⁽²⁾ Dėl praktinių priežasčių ir atsižvelgiant į tai, kad kai kurie atvejai buvo susiję, iš 101 pranešimo OLAF pateikti 15 pranešimų buvo nagrinėjami kartu keturiuose skirtingose nuomonėse. Dėl šios priežasties dėl 101 pranešimo buvo pateikta 90 nuomonių.

pranešimų skaičius ir jie tapo sudėtingesni. Papildomų dienų, kurių prireikė EDAPP, skaičius taip pat sumažėjo beveik viena diena, palyginti su 2006 m. Be to, nors gali būti skirti ne daugiau kaip du papildomi mėnesiai, paprastai papildomai buvo skirta mažiau nei mėnuo.

Tačiau EDAPP susirūpinimą kelia tai, kad institucijoms ir įstaigoms reikia gana daug laiko visai informacijai surinkti. Todėl EDAPP dar kartą primena institucijoms ir įstaigoms jų įsipareigojimą bendradarbiauti su EDAPP ir teikti reikiamą informaciją.

2007 m. **ex post išankstinės patikros atvejai** ⁽³⁾ daugiausia buvo susiję su šiais klausimais: institucijų ir įstaigų tvarkomais mediciniais duomenimis, personalo įdarbinimu ir kandidatų atranka, personalo įvertinimu (visų pirma su sertifikavimo bei atestavimo procedūromis ir ankstyvo išėjimo į pensiją procedūra), OLAF procedūromis, socialinių tarnybų bylomis ir e. stebėseną.

2007 m. vienas iš svarbiausių klausimų, kilusių atliekant tinkamas išankstines patikras, buvo laiko administravimo sistemų klausimas.

Tolesnės veiklos, susijusios su nuomonėmis dėl išankstinės patikros, srityje 2007 m. EDAPP visiškai išnagrinėjo 38 atvejus, o tai yra daugiau nei dvigubai daugiau, palyginti su 2006 m., kadangi buvo sistemingai laikomasi EDAPP rekomendacijų.

Apskritai 2007 m. EDAPP įvykdytų išankstinių patikrų rezultatai rodo, kad nustačius **galutinį terminą (2007 m. pavasaris)** nepaprastai išaugo daugelio duomenų apsaugos pareigūnų pateikiamų pranešimų skaičius, ypač pirmąjį tų metų pusmetį. Tačiau dar reikia daug padaryti siekiant sutrumpinti laikotarpį, kurio reikia institucijoms ir agentūroms atsakyti į EDAPP pateiktus prašymus dėl papildomos informacijos.

Todėl 2008 m. daugiausia dėmesio bus skiriama šiems aspektams:

- institucijos turėtų parengti *ex post* pranešimų teikimo proceso nuostatas, o agentūros turėtų intensyviau dėti pastangas, kad 2008 m. šis tikslas būtų pasiektas;
- bus toliau sistemingai įgyvendinamos rekomendacijos, duomenų valdytojui teikiant informaciją, ir vykdant šiuos veiksmus taip pat bus atliekami patikrinimai vietoje. Bus taip pat visapusiškai įgyvendinamos pranešimų teikimo duomenų apsaugos pareigūnams proceso nuostatos ir visapusiškai laikomasi įsipareigojimo prieš pradėdant tvarkymo veiksmus EDAPP pranešti apie tinkamus išankstinės patikros atvejus.

2007 m. buvo gauti 65 **skundai**, iš kurių 29 EDAPP paskelbė priimtinais ir nagrinėjo toliau. Dauguma gautų skundų vis dar nepateko į EDAPP priežiūros kompetencijos sritį, pavyzdžiui, todėl, kad juose buvo nagrinėjami išskirtinai asmens duomenų tvarkymo valstybių narių lygiu atvejai (už kuriuos yra atsakingos nacionalinės duomenų apsaugos institucijos). Atvejai, kurie buvo paskelbti priimtinais, pirmiausia buvo susiję su šiais aspektais: nebūtinų duomenų apie lankytojus rinkimu, teise gauti duomenis, el. pašto laiškų persiuntimu ir kopijavimu, reikalavimu pateikti kredito kortelės duomenis, neskelbtinų duomenų tvarkymu, teise ištaisyti duomenis ir pareiga teikti informaciją.

⁽³⁾ *Ex post* išankstinės patikros susijusios su tais tvarkymo veiksmais, kurie buvo pradėti prieš Europos duomenų priežiūros pareigūno ir jo pavaduotojo paskyrimą (2004 m. sausio 17 d.), todėl negalėjo būti patikrinti prieš juos pradėdant.

2006 m. pasirašytas susitarimo memorandumas su **Europos ombudsmenu** siekiant išvengti nereikalingo funkcijų dubliavimo ir užtikrinti, kad sprendžiant skunduose iškeltus duomenų apsaugos klausimus būtų laikomasi nuoseklaus požiūrio. Praktiškai šis memorandumas EDAPP ir Europos ombudsmenui sudarė sąlygas pririnkus produktyviai keistis informacija.

2007 m. buvo atlikta keletas **tyrimų** įvairiose srityse. Dviems iš šių tyrimų – OLAF saugumo audito ir Europos centrinio banko vaidmens SWIFT ⁽⁴⁾ atvejams – EDAPP turėjo skirti ypatingą dėmesį.

Pirmasis atvejis buvo susijęs su duomenų tvarkymo veiksmais, kurie atliekami naudojant tą pačią informacinių technologijų (IT) infrastruktūrą. EDAPP nusprendė pradėti saugumo patikrinimą ir taikydamas horizontalųjį metodą išnagrinėjo OLAF saugumo priemones. Patekęs rekomendacijas, EDAPP padarė išvadą, kad OLAF įdiegtos IT sistemų ir taikomųjų programų, už kurias ši tarnyba atsako, saugumo priemonės yra labai geros.

2007 m. vasario mėn. EDAPP pateikė nuomonę dėl antrojo atvejo, kurioje daugiausia dėmesio skirta ECB, kaip prižiūrėtojo, naudotojo ir politinių sprendimų formuotojo vaidmeniui. EDAPP taip pat paprašė pagrindinių EB institucijų pateikti paaiškinimų apie naudojamą mokėjimo sistemas ir sutartinius santykius su SWIFT. Remdamasis gauta informacija, EDAPP atitinkamoms Bendrijos institucijoms rekomendavo priemones, skirtas užtikrinti, kad personalo nariams ir kitiems asmenims, su kuriais jos yra sudariusios sutartis, būtų teikiama pakankama informacija. 2008 m. bus atidžiai stebima šioje srityje daroma pažanga.

EDAPP taip pat toliau teikė konsultacijas dėl Bendrijos institucijų ir įstaigų numatytų administracinių priemonių, susijusių su asmens duomenų tvarkymu. Iškelta įvairių sudėtingų klausimų, pavyzdžiui, susijusių su tam tikrų kategorijų bylų saugojimo laikotarpių nustatymu, interneto politikos dokumentais, sukčiavimo ir korupcijos tyrimo procedūromis, keitimusi informacija, duomenų apsaugos įgyvendinamosiomis taisyklėmis ir nacionalinės duomenų apsaugos teisės taikymu.

EDAPP toliau rengė rekomendacijas dėl stebėjimo vaizdo kameromis siekdamas institucijoms ir įstaigoms pateikti praktinių nurodymų dėl duomenų apsaugos taisyklių laikymosi naudojant stebėjimo vaizdo kameromis sistemas. 2007 m. pavasarį padedamas duomenų apsaugos institucijų jis atliko ES valstybių narių tarptautinę apklausą. Apklausą buvo susijusi su duomenų apsaugos taisyklėmis, taikomomis stebėjimo vaizdo kameromis veiklai Europos Sąjungoje. EDAPP gavo tris dviejų institucijų duomenų apsaugos pareigūnų prašymus pakonsultuoti dėl stebėjimo vaizdo kameromis ir šiuos prašymus įvykdė. Visi trys atvejai buvo susiję su vaizdo technologijų naudojimu su saugumu nesusijusiais tikslais.

2007 m. toliau buvo vykdoma bendra **Eurodac** priežiūra kartu su nacionalinėmis duomenų apsaugos institucijomis. 2006 m. rugsėjo mėn. pradėjus nuodugnų saugumo auditą, 2007 m. lapkričio mėn. pateikta galutinė audito ataskaita.

(4) Pasaulinė tarpbankinių finansinių telekomunikacijų organizacija.

Pagal EDAPP ir Europos tinklų ir informacijos apsaugos agentūros susitarimą Agentūra palaikė ryšius su nacionalinėmis kompetentingomis organizacijomis ir teikė konsultacijas dėl saugumo audito metodikos. EDAPP patvirtino išvadas ir rekomendacijas. Padaryta pagrindinė išvada, kad Eurodac saugumo priemonės, kurios buvo įdiegtos iš pradžių ir tolesnis jų taikymas per pirmuosius ketverius veiklos metus, padėjo užtikrinti šiuo metu tinkamą apsaugos lygį. Tačiau kai kurios sistemos dalys ir organizacinės saugumo priemonės turi tam tikrų trūkumų, kurie turės būti pašalinti.

Konsultacijos

2007 m. EDAPP toliau vykdė savo užduotį – teikė konsultacijas dėl pasiūlymų dėl ES teisės aktų ir kitų susijusių dokumentų.

Palyginti su praėjusiais metais, EDAPP veikloje daugiau dėmesio skyrė pačiai **būsimai duomenų apsaugą reglamentuojančiai teisės sistemai**.

Pirma, EDAPP ir toliau daug dėmesio turėjo skirti pasiūlymui dėl Tarybos pamatinio sprendimo dėl asmens duomenų, tvarkomų vykdančios policijos ir teisminių bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, apsaugos.

Antra, nuomonėje dėl Komisijos komunikato dėl Duomenų apsaugos direktyvos įgyvendinimo, EDAPP laikėsi nuomonės, kad ateityje direktyvos pakeitimai, atrodo, yra neišvengiami, ir pasiūlė kuo anksčiau pradėti svarstyti būsimus pakeitimus. Trečia, Lisabonos sutarties pasirašymas turėjo svarbių pasekmių duomenų apsaugai.

EDAPP pirmą kartą apsvairstė poreikį ateityje sukurti duomenų apsaugą reglamentuojančią specialią teisės sistemą **radijo dažnių atpažinimo (RDA)** technologijų srityje. Tai – iš esmės nauja speciali sritis, kuri gali turėti lemiamos reikšmės visuomenei ir pagrindinių teisių, pavyzdžiui, teisės į privatumą ir duomenų apsaugą, apsaugai.

2007 m. EDAPP veikla buvo vykdoma atsižvelgiant į įvairius pokyčius, kuriuos bendrai siejo tai, kad visi jie prisidėjo prie „**stebėjimu grindžiamos visuomenės**“ susiformavimo. Sukurtos naujos teisėsaugos priemonės, skirtos asmens duomenims rinkti ir tvarkyti, suintensyvėjo biometrinių duomenų bei RDA naudojimas ir išaugo pasaulinių duomenų srautų svarba.

2007 m. EDAPP paskelbė **12 nuomonių** dėl siūlomų ES teisės aktų. Be to, jis aktyviau naudojosi kitomis intervencijos priemonėmis, pavyzdžiui teikė pastabas. Tačiau šios pasirinktos priemonės neturi būti laikomos struktūriniu požiūriu pasikeitimu.

EDAPP paaiškino, kad jo dalyvavimo ES teisėkūros procese tikslas – aktyviai skatinti, kad teisės priemonės būtų patvirtinamos tik deramai apsvarsčius priemonių poveikį privatumui ir duomenų apsaugai. Komisijai atliekant poveikio įvertinimą turi būti skiriamas tinkamas dėmesys privatumui ir duomenų apsaugai.

Temų sąrašas

2007 m. gruodžio mėn. EDAPP tinklavietėje paskelbtas **2008 m. temų sąrašas** (antrasis metinis temų sąrašas). Jis parengtas vadovaujantis 2007 m. temų sąraše išdėstytais pagrindiniais principais.

Iš temų sąrašo priedo matyti, kad EDAPP veikla šiuo metu apima įvairias politikos sritis. Išvardyti pasiūlymai yra susiję su 13 įvairių Komisijos tarnybų (ADMIN, EMPL, ENT, ESTAT, INFOS, JLS, MARKT, OLAF, RELEX, SANCO, SG, TAXUD ir TREN).

Nuomonės

Laisvės, saugumo ir teisingumo srityje (trečiasis ramstis, svarbi EDAPP intervencijos sritis) didžiausią susirūpinimą kėlė naujų pasiūlymų dėl palankesnių sąlygų sudarymo teisėsaugos institucijoms saugoti informaciją ir ja keistis priėmimas tinkamai neįvertinus galiojančių teisės aktų veiksmingumo. Tinkamai neįgyvendinus galiojančių priemonių, imamos rengti naujos priemonės. Šis klausimas buvo ypač aktualus Priumo sutartį perkeliant į ES teisę ir į Europos keleivio duomenų įrašo sistemą.

Kitas klausimas, kuriam EDAPP nuomonėse, susijusiose su trečiuoju ramsčiu, skirta daugiausia dėmesio, yra visapusiškos duomenų apsaugą reglamentuojančios teisės sistemos nebuvimas.

Trečias svarbus klausimas – tai, kad ES taisyklėse numatyta, jog valstybės narės privalo įsteigti nacionalines institucijas tam tikroms užduotimis atlikti, tačiau joms suteikiamos plačios galimybės nustatyti jų veikimo sąlygas. Tai trukdo valstybėms narėms keisti informaciją ir turi įtakos duomenų subjekto, kurio duomenis vienos valstybės narės institucija perduoda kitos valstybės narės institucijai, teisiniam tikrumui.

Įvairiose EDAPP nuomonėse kaip atskiras klausimas buvo nagrinėjamas keitimosi informacija teisėsaugos tikslais su trečiosiomis šalimis klausimas.

Paskelbtos dvi nuomonės dėl svarbiausių Komisijos komunikatų dėl **būsimos duomenų apsaugą reglamentuojančios sistemos**. Nuomonėje dėl Duomenų apsaugos direktyvos įgyvendinimo ⁽⁵⁾ EDAPP nustatė įvairias kintančių aplinkybių perspektyvas, viena iš kurių bus sąveika su technologijomis. Nauji technologiniai pokyčiai turi aiškų poveikį reikalavimams, kurie keliami duomenų apsaugą reglamentuojančiai veiksmingai teisės sistemai. Vienas svarbiausių šių technologinių pokyčių yra RDA, dėl kurio EDAPP pateikė atskirą nuomonę.

2007 m. paskelbtos kitos penkios nuomonės buvo įvairaus pobūdžio ir jos buvo skirtos politikos sritims, susijusioms su muitine, statistika, kelių transportu, žemės ūkiu ir socialine apsauga.

⁽⁵⁾ 2007 m. liepos 25 d. nuomonė dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai dėl tolesnių veiksmų pagal Geresnio duomenų apsaugos direktyvos įgyvendinimo darbo programą (OL C 255, 2007 10 27, p. 1).

Nauji įvykiai

EDAPP nuomonėje dėl komunikato dėl Duomenų apsaugos direktyvos įgyvendinimo buvo nustatytos penkios būsimų pokyčių perspektyvos:

- sąveika su technologijomis;
- Lisabonos sutarties poveikis;
- teisėsauga;
- visuotinis privatumas ir jurisdikcija; ir
- visapusiškas direktyvos įgyvendinimas.

Tai taps EDAPP tolesnės veiklos darbotvarkės pagrindu.

Sąveikos su technologijomis srityje turėtų būti pabrėžtos šios pagrindinės kryptys:

- asmenų socialinis gyvenimas vis labiau skaitmenizuojamas pasitelkiant naudotojų valdomas taikomąsias programas, į kurias įvedami duomenys, kurių didžiąją dalį sudaro asmens duomenys;
- duomenų centrai gali paskelbti darbalaukių, kuriuose iki šiol buvo tvarkomi duomenys, o tiksliau – asmens duomenys, eros pabaigą;
- veikla Europos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros (MTTP) srityje suteikia puikią galimybę į ją įtraukti privatumo aspektą ir duomenų apsaugos reikalavimus, o principas, kad į privatumą turi būti atsižvelgta projektuojant, turėtų tapti neatskiriama šių MTTP iniciatyvų dalimi.

Įsigaliojus **Lisabonos sutarčiai** pasikeis ES teisinė sistema. Tai taip pat turės pasekmių EDAPP vykdomai konsultavimo veiklai.

Galiausiai, EDAPP aktyviai dalyvaus diskusijose dėl Duomenų apsaugos direktyvos galimų pakeitimų ateityje ir kai kuriais atvejais net inicijuos tokias diskusijas.

Bendradarbiavimas

Pagrindinis Europos duomenų apsaugos institucijų bendradarbiavimo forumas yra **29 straipsnio darbo grupė**. EDAPP dalyvauja darbo grupės, kuriai tenka svarbus vaidmuo siekiant vienodai taikyti ir aiškinti Direktyvoje 95/46/EB numatytus bendruosius principus, veikloje.

Darbo grupė gali teikti nuomones dėl pasiūlymų dėl teisės aktų ar panašių dokumentų, kurios yra ypač naudingos, visų pirma todėl, kad jose gali būti atkreipiamas dėmesys į nacionaliniu požiūriu svarbius aspektus. EDAPP palankiai vertina šias nuomones, kurios neprieštarauja jo paties pateiktoms nuomonėms ir prie kurių rengimo jis aktyviai prisidėjo. 2007 m. darbo grupės ir EDAPP nuomonių geros sinergijos pavyzdžiu galima rasti diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms skirtų bendrųjų konsulinių instrukcijų dėl vizų pradėjus naudoti biometrinius duomenis, taip pat oro transporto bendrovių keleivių duomenų perdavimo JAV ir keleivio duomenų įrašo naudojimo teisėsaugos tikslais srityse.

EDAPP ir darbo grupė taip pat glaudžiai bendradarbiavo tiriant dvi dideles sistemas pirmojo ramsčio srityje, konkrečiai – bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje sistemą ir vidaus rinkos informacinę sistemą.

Viena iš svarbiausių užduočių bendradarbiavimo srityje yra susijusi su *Eurodac*, kadangi šioje srityje duomenų apsaugos priežiūrą vykdo ir nacionalinės duomenų apsaugos institucijos, ir EDAPP. 2007 m. liepos mėn. iš nacionalinių duomenų apsaugos institucijų ir EDAPP sudaryta *Eurodac* priežiūros koordinavimo grupė paskelbė *Eurodac* pirmojo suderinto patikrinimo ataskaitą. Piktnaudžiavimo *Eurodac* sistema atvejų ši grupė nenustatė. Tačiau reikia tobulinti kai kuriuos aspektus, pavyzdžiui, atitinkamų asmenų informavimą.

EDAPP turi bendradarbiauti su duomenų apsaugos priežiūros įstaigomis ES **trečiojo ramsčio** srityje. EDAPP siekia užtikrinti aukštą ir nuoseklų duomenų apsaugos lygį Šengeno Europolo, Eurojusto ir Muitinės informacinės sistemos jungtinės priežiūros įstaigų darbe. 2007 m. daugiausia dėmesio skirta dviem pagrindiniams klausimams: Komisijos pasiūlymui dėl pamatinio sprendimo dėl duomenų apsaugos trečiojo ramsčio srityje ir keitimosi teisėsaugos informacija pagal prieinamumo principą. Be to, EDAPP aktyviai dalyvavo trijuose posėdžiuose policijos ir teisingumo klausimais, kuriuos 2007 m. surengė darbo grupė.

EDAPP taip pat dalyvavo **Europos ir tarptautinėse konferencijose** dėl duomenų apsaugos ir privatumo. Pastarojoje konferencijoje, kuri įvyko 2007 m. rugsėjo mėn. Monrealyje, daugiausia dėmesio skirta daugumai klausimų, kuriuos sprendžia duomenų apsaugos ir privatumo įgaliotiniai, pavyzdžiui, visuomenės saugumui, globalizacijai, teisei ir technologijoms, sparčiam kompiuterių diegimui visose srityse ir „žmogaus kūnui, kaip duomenų šaltiniui“. EDAPP pirmininkavo uždaram įgaliotinių posėdžiui dėl Londono iniciatyvos ir dalyvavo seminare dėl globalizacijos.

Ryšių palaikymas

Svarbią šios įstaigos strategijos ir kasdienės veiklos dalį ir toliau sudaro informavimo bei ryšių palaikymo veikla. Nors tai nėra vienas iš pagrindinių EDAPP vaidmenų, negalima pamiršti, kad informavimo ir ryšių palaikymo veikla yra ypač svarbi praktiniam EDAPP pagrindinių užduočių vykdymui.

Pirmaisiais veiklos metais vykdydamas ryšių palaikymo veiklą EDAPP akivaizdžiai daugiausia dėmesio skyrė tam, kad EDAPP būtų geriau **matomas** ES politinėje veikloje. Praėjus trejiems metams galima teigti, kad dedant pastangas šioje srityje buvo pasiekta teigiamų rezultatų. Vienas iš pavyzdžių yra tai, kad „Europos balsas“ priežiūros pareigūną išrinko vienu iš 50 kandidatų tapti 2007 metų europiečiu.

Kadangi EDAPP buvo vienas iš pagrindinių **Londono iniciatyvos**, skirtos sustiprinti ryšių palaikymo duomenų apsaugos srityje ir pačios duomenų apsaugos veiksmingumą, rengėjų, jis tęsė veiklą šioje srityje ir 2007 m. vasario mėn. aktyviai dalyvavo seminare ryšių palaikymo klausimais, kurį surengė Prancūzijos duomenų apsaugos institucija (CNIL). Vienas iš svarbių rezultatų – ryšių palaikymo pareigūnų tinklo, kuris padės duomenų apsaugos institucijoms keistis geriausios praktikos pavyzdžiais ir vykdyti specialius projektus, sukūrimas.

2007 m. EDAPP toliau daug laiko ir pastangų skyrė savo vaidmens aiškinimui ir informuotumo apie duomenų apsaugos aspektus gerinimui skaitydamas **kalbas** ir teikdamas kitas nuomones įvairių valstybių narių įvairioms institucijoms. Be to, EDAPP davė apie dvidešimt **interviu** įvairių valstybių narių ar trečiųjų šalių laikraščiu, radijo ir televizijos bei elektroninės žiniasklaidos žurnalistams. EDAPP biure taip pat **apsilankė studentų**, kurie specializuojasi duomenų apsaugos ir (arba) IT saugumo klausimų srityje, **grupės**.

Spaudos tarnyba atsakė į apie 160 **prašymų pateikti informaciją** ir pakonsultuoti, kuriuos pateikė įvairūs asmenys ir suinteresuotieji subjektai.

Siekdamas dar labiau pagerinti vykdomos veiklos matomumą, EDAPP toliau naudojo šiomis informavimo ir ryšių palaikymo priemonėmis:

- **tiklaviete:** 2007 m. vasario mėn. pradėta naudoti atnaujinta tinklavietė. Naudojama žiniatinklio turinio valdymo sistemų technologija, kuri padeda lengviau valdyti didelį dokumentų skaičių;
- **elektroniniu informaciniu biuleteniu:** 2007 m. išleisti penki EDAPP informacinio biuletenio numeriai. 2007 m. pabaigoje iš viso užregistruoti 635 prenumeratoriai, palyginti su 2006 m. pabaigoje buvusiais apie 460 asmenų;
- **pranešimais spaudai:** 2007 m. Spaudos tarnyba paskelbė keturiolika pranešimų spaudai; dauguma šių pranešimų buvo susiję su nuomonėmis dėl naujų teisės aktų, kurie buvo ypač svarbūs plačiajai visuomenei;
- **reklamos renginiais:** EDAPP dar kartą dalyvavo Duomenų apsaugos dienos ir ES atvirų durų dienos renginiuose; pagrindinėse ES institucijose buvo pastatyti informaciniai stendai.

Administravimas, biudžetas ir darbuotojai

EDAPP, kaip neseniai įsteigta įstaiga, toliau augo ir 2007 m. gavo papildomų išteklių, palyginti su 2006 m. Biudžetas išaugo nuo daugiau nei 4 mln. EUR iki šiek tiek mažiau nei 5 mln. EUR, o darbuotojų skaičius nuo 24 padidėjo iki 29. Administravimo aplinka laipsniškai išsiplėtė. Be to, remiantis metiniais prioritetais ir atsižvelgiant į įstaigos poreikius bei dydį, buvo priimtos naujos vidaus taisyklės, būtinos tinkamam įstaigos veikimui.

Buvo toliau intensyviau bendradarbiaujama su Europos Parlamentu, Taryba ir Europos Komisija ir sudarytos sąlygos užtikrinti didelę masto ekonomiją bei išvengti nereikalingų papildomų administracinių infrastruktūrų kūrimo, sumažinant nenašias administracines išlaidas.

Žmogiškųjų išteklių srityje buvo ne tik vykdoma veikla įdarbinimo srityje, bet ir toliau suteikiama galimybė dviem-trims stažuotojams kiekvienu stažuotųjų laikotarpiu dalyvauti mokyme pagal stažuotųjų programą. Be to, EDAPP patvirtino vidaus mokymo politiką, grindžiamą įstaigos vykdoma specifine veikla ir jos strateginiais tikslais.

Vidaus audito tarnybai atlikus pirmąjį auditą, 2007 m. gautoje audito ataskaitoje patvirtinta, kad EDAPP vidaus kontrolės sistema gali padėti patikimai įvykdyti įstaigos tikslus.

Paskirtas duomenų apsaugos pareigūnas, kuriam pavesta užtikrinti reglamento nuostatų vidaus taikymą. 2007 m. sudarytas veiksmų, įskaitant asmens duomenų tvarkymą, aprašas.

Padedamas Europos Parlamento tarnybų, EDAPP pradėjo darbą, susijusį su naujos elektroninio pašto valdymo sistemos įdiegimu.

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas

2007 m. metinė ataskaita – Santrauka

Liuksemburgas: Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras

2008 – 17 p. – 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95030-66-4

Kaip įsigyti ES leidinių?

Parduodamų Leidinių biuro leidinių galima rasti *EU Bookshop* adresu: <http://bookshop.europa.eu/>. Ten galima pateikti užsakymą pasirinktam pardavimo biurui.

Norėdami gauti mūsų pardavimo biurų visame pasaulyje sąrašą, kreipkitės faksu (352) 2929-42758.

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS
PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS

*Asmens duomenų apsaugos
sergėtojas Europoje*

www.edps.europa.eu

